

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціальної педагогіки
та психології

О. В. Пономаренко

202

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Педагогіка спілкування
підготовки магістрів
денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма «Педагогіка вищої школи»
спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

ВИКЛАДАЧ: Хаустова О.В., канд. пед. н., доцент, доцент кафедри педагогіки та психології
освітньої діяльності

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри _____

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 202_ р.
Завідувач кафедри _____

О.І. Іваницький

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

О.І. Іваницький

Зв'язок з викладачем: *Viber, телеграм (050-363-81-82), Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)*

E-mail: *alenhau@gmail.com*

Сезн ЗНУ повідомлення:

Телефон: *050-363-81-82, 068-497-03-82*

Інші засоби зв'язку: *alenhau@gmail.com*

Кафедра: *кафедра педагогіки та психології освітньої діяльності, VIII к., ауд. 221*

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є розширення уявлення студентів про педагогічне спілкування викладача вищої школи та формування вмінь професійного педагогічного спілкування викладача закладу вищої освіти.

У межах дисципліни здобувач освіти має опанувати системою теоретико-методологічних знань щодо змісту ключових понять курсу та їх основні характеристики; функцій професійного педагогічного спілкування; характеристики вербальних і невербальних засобів педагогічного спілкування; особливостей безпосереднього та опосередкованого спілкування педагога вищої школи; засобів, що забезпечують міжособистісне спілкування педагога зі студентами, колегами й керівництвом; стилів професійного педагогічного спілкування викладача вищої школи; сутності і стилів вирішення конфліктних ситуацій.

Відпрацювання основних організаційних й змістовних етапів проведення самостійної науково-дослідницької діяльності складе основу ефективної організації власної науково-дослідної діяльності.

Інтерактивний формат дисципліни, що спонукатиме до підвищення рівня інформаційної компетентності та опрацювання способів наукового мислення у контексті готовності аналізувати, інтерпретувати, систематизувати, критично оцінювати інформацію в процесі освітньої та наукової діяльності

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	1-й	1-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	10 год	4 год
Практичні заняття	22 год	4 год
Самостійна робота	58 год	82 год
Консультації	Відповідно до графіка: https://cutt.ly/KejOkOLb	
Вид підсумкового семестрового контролю:	Залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1553	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою результатів

навчання

Результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
1	2	3
<p>РН 3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.</p>	<p>Традиційні методи: словесні (розповідь, пояснення, бесіда, обговорення, робота з літературними джерелами та нормативно-правовими документами); наочні (ілюстрація, демонстрація, спостереження); практичні методи (складання порівняльних таблиць, тощо).</p> <p>Інтерактивні методи: ПРЕС, незакінчене речення, методи розвитку критичного мислення (дискусія, есе, сенкан, бортовий журнал); складання інтелект-карт; робота в парах та групах; робота з інтерактивними-онлайн дошками (Padlet тощо)</p>	<p>Поточні контрольні заходи: виконання практичних завдань, експрес-контролі, модульні контролі</p> <p>Підсумкові контрольні заходи: ІДЗ, іспит (тестування на СЕЗН Moodle)</p>
<p>РН 4. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів.</p>		
<p>РН 5. Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.</p>		
<p>9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.</p>		
<p>РН 16. Брати на себе відповідальність управляти своєю поведінкою і впливати на інших людей в навчально-виховній діяльності та в повсякденному житті, дотримуючись культури спілкування.</p>		

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальна характеристика процесу професійного педагогічного спілкування

Тема 1. Сутність і структура професійного педагогічного спілкування

Поняття спілкування, комунікації, професійного педагогічного спілкування. Особливості професійно-педагогічного спілкування. Комунікація як складовий компонент спілкування. Мета та зміст професійно-педагогічного спілкування. Структура професійного педагогічного спілкування. Правила оптимізації педагогічної взаємодії. Переконавання і навіювання в процесі професійного педагогічного спілкування. Суб'єкти та функції професійно-педагогічного спілкування. Професійно-педагогічне спілкування як діалог.

Тема 2. Види та засоби професійного педагогічного спілкування

Види спілкування. Поняття про засоби професійного спілкування викладача. Вербальні та невербальні засоби професійно-педагогічного спілкування. Екстралінгвістичні та просодичні засоби професійного педагогічного спілкування. Міміка, жести, візуальний контакт. Міжособистісний комунікативний простір. Основні ознаки культури мови та мовлення викладача. Техніка мовлення. Мовленнєвий етикет педагога.

Тема 3. Сприятливий соціально-психологічний клімат – основа ефективності педагогічної комунікації.

Міжособистісні стосунки в педагогічному колективі. Поняття й характеристики соціально-психологічного клімату в педагогічному колективі. Стили педагогічного керівництва – основа спілкування керівника з педагогічним колективом. Шляхи діагностування та покращення соціально-психологічного клімату в педагогічному колективі вишу. Шляхи попередження та подолання професійного вигорання педагога вишу. Відносини керівника та педагогів.

Змістовий модуль 2. Особливості професійного спілкування викладача закладу вищої освіти

Тема 4. Стили педагогічного спілкування викладача ЗВО.

Рівні професійного спілкування викладача ЗВО. Особливості професійної позиції викладача. Характеристика та класифікація стилів педагогічного спілкування викладача вишу. Моделі спілкування та установка викладача вишу. Техніки маніпуляцій. Протидія маніпуляціям. Поняття про ускладнене спілкування та його причини. Психологічні бар'єри в професійно-педагогічному спілкуванні. Особливості психологічного захисту в професійно-педагогічному спілкуванні.

Тема 5. Педагогічний конфлікт: поняття та причини виникнення.

Сутність, джерела, причини та функції педагогічних конфліктів. Позитивні та негативні функції педагогічних конфліктів. Класифікації педагогічних конфліктів. Основні суперечності та конфлікти в системі освіти. Структура педагогічного конфлікту. Динаміка педагогічного конфлікту. Інформаційні моделі конфліктної ситуації. Типи конфліктних особистостей. Міжособистісні конфлікти в педагогічному колективі.

Тема 6. Культура вирішення міжособистісних конфліктних ситуацій викладачем ЗВО.

Специфіка поведінки викладача в конфліктній ситуації. Стратегії поведінки в конфлікті (класифікація Томаса): запобігання, пристосування, примушення, компроміс, співробітництво. Способи розв'язання конфліктних та передконфліктних ситуацій у педагогіці вищої школи. Правила поведінки в конфлікті. Методи запобігання педагогічних конфліктів. Формування особистісних ресурсів вирішення конфліктів. Комунікативна толерантність викладача вищої школи.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість Годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
Лекція 1	Тема 1. Сутність і структура професійного педагогічного спілкування	2	1	щотижня
Практичне заняття 1	Поняття спілкування, комунікації, професійного педагогічного спілкування. Особливості професійно-педагогічного спілкування. Комунікація як складовий компонент спілкування. Мета та зміст професійно-педагогічного спілкування. Структура професійного педагогічного спілкування. Правила оптимізації педагогічної взаємодії. Переконавання і навіювання в процесі професійного педагогічного спілкування. Суб'єкти та функції професійно-педагогічного спілкування. Професійно-педагогічне спілкування як діалог.	2	1	щотижня
Практичне заняття 2		2		Щотижня
Самостійна робота		10	12	
Лекція 2	Тема 2. Види та засоби професійного педагогічного спілкування	2		Щотижня
Практичне заняття 3	Види спілкування. Поняття про засоби професійного спілкування викладача. Вербальні та невербальні засоби професійно-педагогічного спілкування. Екстралінгвістичні та просодичні засоби професійного педагогічного спілкування.	2		Щотижня
Практичне заняття 4	Міміка, жести, візуальний контакт. Міжособистісний комунікативний простір.	2		Щотижня
Самостійна робота *	Основні ознаки культури мови та мовлення викладача. Техніка мовлення. Мовленнєвий етикет педагога.	10	14	
Лекція 3	Тема 3. Сприятливий соціально-психологічний клімат – основа ефективності педагогічної комунікації.	2	1	Щотижня
Практичне заняття 5	Міжособистісні стосунки в педагогічному колективі. Поняття й характеристики соціально-психологічного клімату в педагогічному колективі. Стилі педагогічного керівництва – основа спілкування керівника з педагогічним колективом. Шляхи діагностування та покращення соціально-психологічного клімату в педагогічному колективі вишу. Шляхи попередження та подолання професійного вигорання педагога вишу.	2	1	щотижня
Практичне заняття 6.		2		щотижня
Самостійна робота *		10	14	

	Відносини керівника та педагогів.			
Лекція 4	Тема 4. Стили педагогічного спілкування викладача ЗВО.	2	1	щотижня
Практичне заняття 7	Рівні професійного спілкування викладача ЗВО. Особливості професійної позиції викладача. Характеристика та класифікація стилів педагогічного спілкування викладача вишу. Моделі спілкування та установка викладача вишу.	2	1	щотижня
Самостійна робота *	Техніки маніпуляцій. Протидія маніпуляціям. Поняття про ускладнене спілкування та його причини. Психологічні бар'єри в професійно-педагогічному спілкуванні. Особливості психологічного захисту в професійно-педагогічному спілкуванні.	10	14	
Лекція 5	Тема 5. Педагогічний конфлікт: поняття та причини виникнення.	1		щотижня
Практичне заняття 9	Сутність, джерела, причини та функції педагогічних конфліктів. Позитивні та негативні функції педагогічних конфліктів.	2		щотижня
Самостійна робота *	Класифікації педагогічних конфліктів. Основні суперечності та конфлікти в системі освіти. Структура педагогічного конфлікту. Динаміка педагогічного конфлікту. Інформаційні моделі конфліктної ситуації. Типи конфліктних особистостей. Міжособистісні конфлікти в педагогічному колективі.	10	14	
Лекція 6	Тема 6. Культура вирішення міжособистісних конфліктних ситуацій викладачем ЗВО.	1	1	щотижня
Практичне заняття 10	Специфіка поведінки викладача в конфліктній ситуації. Стратегії поведінки в конфлікті (класифікація Томаса): запобігання, пристосування, примушення, компроміс, співробітництво.	2	1	щотижня
Практичне заняття 11	Способи розв'язання конфліктних та передконфліктних ситуацій у педагогіці вищої школи. Правила поведінки в конфлікті. Методи запобігання педагогічних конфліктів. Формування особистісних ресурсів вирішення конфліктів. Комунікативна толерантність викладача вищої школи.	2		щотижня
Самостійна робота*	Способи розв'язання конфліктних та передконфліктних ситуацій у педагогіці вищої школи. Правила поведінки в конфлікті. Методи запобігання педагогічних конфліктів. Формування особистісних ресурсів вирішення конфліктів. Комунікативна толерантність викладача вищої школи.	8	14	

* Самостійна робота передбачає засвоєння матеріалу в позааудиторний час, підготовку практичних завдань, опрацювання рекомендованої літератури, підготовку до заліку.

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного о заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичне заняття №1	Складання словника основних понять. Створення стікера з одним із понять на інтерактивній дошці Padlet.	1. Скласти словник основних понять теми 2. Використовуючи інтерактивну дошку Padlet, створити стікер з одним із понять, підготувати ілюстрацію, вказати джерело.	2 бали – у словнику наявні всі основні поняття теми; стікер на інтерактивній дошці створено, повно розкрито одне із понять, доцільно дібрано ілюстрацію; доповідь повно розкриває одне із питань семінару 1 бал – виконано одне із завдань; неповно розкрито основні поняття теми у словнику та питання семінару; стікер неповно розкриває поняття, ілюстрація не відповідає змісту 0 балів - завдання не виконано або виконано принципово неправильно	2 2
Практичне заняття №2	Доповідь	3. Підготувати доповідь за одним із питань семінару: Поняття спілкування, комунікації, професійного педагогічного спілкування. Особливості професійно-педагогічного спілкування. Комунікація як складовий компонент спілкування. Мета та зміст професійно-педагогічного спілкування. Структура професійного педагогічного спілкування. Правила оптимізації педагогічної взаємодії. Переконавання і навіювання в процесі професійного педагогічного спілкування. Суб'єкти та функції професійно-педагогічного спілкування. Професійно-педагогічне спілкування як діалог.	– 4 бали отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, виявив творчий підхід до його виконання та представлення; під час презентації виказав глибоку обізнаність щодо теми завдання, розуміння сутності досліджуваної проблеми: виявив навички взаємодії з аудиторією, запропонував питання для групового обговорення. – 3 бали отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання: під час презентації виказав розуміння сутності досліджуваної проблеми: запропонував питання для групового обговорення. – 2 бали отримує студент, який виконав завдання не в повному обсязі, стереотипно, але принципово правильно; під час презентації виявив не повну обізнаність щодо теми дослідження, але під час обговорення проблемних питань, виявив певну активність, запропонував шляхи пошуку відповідей на проблемні запитання, або виконав завдання у повному обсязі, але не брав участі у презентації результатів.	4

			<ul style="list-style-type: none"> – 1 бал отримує студент, який виконав завдання не в повному обсязі, з порушенням структури доповіді та/або без презентації; під час виконання завдання припускався певних помилок. – 0 балів отримує студент, який не виконав завдання або виконав його принципово неправильно. У таких випадках студенту надається одна можливість повторного виконання та презентації завдання, але не пізніше наступного практичного заняття. 	
Практичне заняття №3	Створення словника основних термінів. Есе	1. Створити словник основних термінів до теми. 3. Підготувати есе на тему «Мовленнєвий етикет педагога»	2 бали – есе чітке, структуроване, змістовне, представляє думку автора, має мету, тези, аргументацію та висновок, відображає особисту думку автора; у словнику розтлумачено всі основні поняття теми, визначення вірні 1 бал – есе відповідає не всім вимогам до структури та оригінальності; у словнику розтлумачено не всі основні поняття теми, є помилкові тлумачення; 0 балів - завдання не виконано або виконано принципово неправильно	2 2
Практичне заняття №4	Доповідь.	Доповідь за однією із запропонованих тем: Види спілкування. Поняття про засоби професійного спілкування викладача. Вербальні та невербальні засоби професійно-педагогічного спілкування. Екстралінгвістичні та просодичні засоби професійного педагогічного спілкування. Міміка, жести, візуальний контакт. Міжособистісний комунікативний простір. Основні ознаки культури мови та мовлення викладача. Техніка мовлення.	<ul style="list-style-type: none"> – 4 бали отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, виявив творчий підхід до його виконання та представлення; під час презентації виказав глибоку обізнаність щодо теми завдання, розуміння сутності досліджуваної проблеми: виявив навички взаємодії з аудиторією, запропонував питання для групового обговорення. – 3 бали отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання: під час презентації виказав розуміння сутності досліджуваної проблеми: запропонував питання для групового обговорення. – 2 бали отримує студент, який виконав завдання не в повному обсязі, стереотипно, але принципово правильно; під час презентації виявив не повну обізнаність щодо теми дослідження, але під час обговорення проблемних 	4

			<p>питань, виявив певну активність, запропонував шляхи пошуку відповідей на проблемні запитання, або виконав завдання у повному обсязі, але не брав участі у презентації результатів.</p> <ul style="list-style-type: none"> – 1 бал отримує студент, який виконав завдання не в повному обсязі, з порушенням структури доповіді та/або без презентації; під час виконання завдання припускався певних помилок. – 0 балів отримує студент, який не виконав завдання або виконав його принципово неправильно. У таких випадках студенту надається одна можливість повторного виконання та презентації завдання, але не пізніше наступного практичного заняття. 	
Практичне заняття №5	<p>1. Створення переліку методик діагностики соціально-психологічного клімату в колективі.</p> <p>2. Висвітлення сутності однієї з діагностичних методик</p>	<p>1. Створити перелік методик діагностики соціально-психологічного клімату в колективі.</p> <p>2. Висвітлити сутність однієї із діагностичних методик на вибір (доповідь).</p>	<p>2 бали – перелік методик повний, методики відповідають меті діагностики соціально-психологічного клімату в колективі, наявні методики для різноманітних вікових груп; у виступі повно висвітлено сутність однієї з методик, пояснено концептуальну основу, критерії оцінювання, наведено доречні приклади.</p> <p>1 бал – перелік методик неповний, деякі методики не відповідають меті діагностики соціально-психологічного клімату в колективі; відсутні методики для діагностики деяких вікових груп; у виступі неповно висвітлено сутність однієї з методик, нечітко пояснено концептуальну основу, критерії оцінювання, відсутні доречні приклади.</p> <p>0 балів – завдання не виконано або виконано принципово неправильно</p>	<p>2 2</p>
Практичне заняття №6	Доповідь	<p>1. Підготувати доповідь з однієї з проблем семінару, виступити з доповіддю на занятті:</p> <p>Міжособистісні стосунки в педагогічному колективі. Поняття й характеристики соціально-психологічного клімату в педагогічному колективі. Стилі педагогічного керівництва – основа спілкування керівника з педагогічним колективом. Шляхи діагностування та покращення соціально-психологічного клімату в</p>	<ul style="list-style-type: none"> – 4 бали отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, виявив творчий підхід до його виконання та представлення; під час презентації виказав глибоку обізнаність щодо теми завдання, розуміння сутності досліджуваної проблеми: виявив навички взаємодії з аудиторією, запропонував питання для групового обговорення. – 3 бали отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання: під час презентації виказав розуміння 	4

		педагогічному колективі вишу. Шляхи попередження та подолання професійного вигорання педагога вишу. Відносини керівника та педагогів.	сутності досліджуваної проблеми: запропонував питання для групового обговорення. – 2 бали отримує студент, який виконав завдання не в повному обсязі, стереотипно, але принципово правильно; під час презентації виявив не повну обізнаність щодо теми дослідження, але під час обговорення проблемних питань, виявив певну активність, запропонував шляхи пошуку відповідей на проблемні запитання, або виконав завдання у повному обсязі, але не брав участі у презентації результатів. – 1 бал отримує студент, який виконав завдання не в повному обсязі, з порушенням структури доповіді та/або без презентації; під час виконання завдання припускався певних помилок. – 0 балів отримує студент, який не виконав завдання або виконав його принципово неправильно. У таких випадках студенту надається одна можливість повторного виконання та презентації завдання, але не пізніше наступного практичного заняття.	
Практичне заняття №7	Есе	1. Підготувати есе з теми: «Техніки маніпуляцій. Протидія маніпуляціям». Виступити з власним есе.	2 бали – есе чітке, структуроване, змістовне, представляє думку автора, має мету, тези, аргументацію та висновок, відображає особисту думку автора; 1 бал – есе відповідає не всім вимогам до структури та оригінальності; 0 балів – завдання не виконано або виконано принципово неправильно	2
Практичне заняття №8	Доповідь Тестування	1. Підготувати доповідь за одним із питань до теми: Рівні професійного спілкування викладача ЗВО. Особливості професійної позиції викладача. Характеристика та класифікація стилів педагогічного спілкування викладача вишу. Моделі спілкування та установка викладача вишу. Техніки маніпуляцій. Протидія маніпуляціям. Поняття про ускладнене спілкування та його причини. Психологічні бар'єри в професійно-	– 4 бали отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, виявив творчий підхід до його виконання та представлення; під час презентації виказав глибоку обізнаність щодо теми завдання, розуміння сутності досліджуваної проблеми: виявив навички взаємодії з аудиторією, запропонував питання для групового обговорення. – 3 бали отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання: під час презентації виказав розуміння сутності досліджуваної	4 10

		<p>педагогічному спілкуванні. Особливості психологічного захисту в професійно-педагогічному спілкуванні.</p> <p>2. Тестування</p>	<p>проблеми: запропонував питання для групового обговорення.</p> <ul style="list-style-type: none"> – 2 бали отримує студент, який виконав завдання не в повному обсязі, стереотипно, але принципово правильно; під час презентації виявив не повну обізнаність щодо теми дослідження, але під час обговорення проблемних питань, виявив певну активність, запропонував шляхи пошуку відповідей на проблемні запитання, або виконав завдання у повному обсязі, але не брав участі у презентації результатів. – 1 бал отримує студент, який виконав завдання не в повному обсязі, з порушенням структури доповіді та/або без презентації; під час виконання завдання припускався певних помилок. – 0 балів отримує студент, який не виконав завдання або виконав його принципово неправильно. У таких випадках студенту надається одна можливість повторного виконання та презентації завдання, але не пізніше наступного практичного заняття. <p>Тестування: кожна правильна відповідь – 1 бал (10 питань)</p>	
Практичне заняття №9	Створення інтелект-карти	<p>1. Створити інтелект-карту з теоретичних питань теми заняття</p> <p>Сутність, джерела, причини та функції педагогічних конфліктів. Позитивні та негативні функції педагогічних конфліктів. Класифікації педагогічних конфліктів. Основні суперечності та конфлікти в системі освіти. Структура педагогічного конфлікту. Динаміка педагогічного конфлікту. Інформаційні моделі конфліктної ситуації. Типи конфліктних особистостей. Міжособистісні конфлікти в педагогічному колективі.</p>	<p>2 бали –інтелект-карта відображає всі теоретичні питання теми, взаємозв'язки основних питань, понять, наочна та ілюстративна;</p> <p>1 бал –інтелект-карта частково відображує теоретичні питання теми, взаємозв'язки основних понять, питань, слабо ілюстративна</p> <p>0 балів - завдання не виконано або виконано принципово неправильно</p>	2
Практичне заняття №10	Підготовка есе. Презентація есе	<p>1. Підготувати есе на тему «Чому виникають педагогічні конфлікти?»</p>	<p>2 бали – есе відповідає вимогам до структури та оригінальності думки автора; презентація яскраво розкриває думку автора</p>	2

		2. Презентувати власне есе	1 бал – есе частково відповідає вимогам до структури та оригінальності думки автора; презентація есе не дозволяє чітко зрозуміти думку автора 0 балів - завдання не виконано або виконано принципово неправильно	
Практичне заняття №11	Підготовка опису педагогічного конфлікту. Аналіз запропонованого іншим студентом конфлікту (картографія) Тестування	1. Підготувати опис педагогічного конфлікту, в якому міститься опис конфліктної ситуації, особливості особистостей учасників конфлікту, передумови конфлікту. 2. Проаналізувати запропоновану іншим студентом конфлікт, застосувавши картографію конфлікту, визначити образи конфліктної ситуації, конфліктогени, особливості особистості учасників конфлікту, які могли провокувати конфлікт. Запропонувати спосіб запобігання даному конфлікту та його вирішення. 3. Тестування	2 бали – опис педагогічного конфлікту дозволяє повно розглянути його протікання (різні стадії конфлікту), конфліктну ситуацію, зрозуміти особистісні особливості учасників конфлікту; аналіз конфлікту зроблено відповідно до картографії, крім того, містить розуміння образів конфліктної ситуації, застосовані конфліктогени, визначено спосіб запобігання даному конфлікту та спосіб його вирішення. 1 бал - опис педагогічного конфлікту неповно розкриває його протікання (різні стадії конфлікту), конфліктну ситуацію, не дає чітко зрозуміти особистісні особливості учасників конфлікту; аналіз конфлікту зроблено невідповідно до картографії, крім того, нечітко розкриває образи конфліктної ситуації, застосовані конфліктогени, хибно визначено спосіб запобігання даному конфлікту та спосіб його вирішення. 0 балів – завдання не виконано або виконано принципово неправильно Тестування: кожна правильна відповідь – 1 бал (10 питань)	2 2 10
Підсумковий контроль				
Екзамен	Теоретичне завдання	Тестування Питання для підготовки: розміщено в Moodle	За кожну правильну відповідь студент отримує 1 бал	20
	Практичне завдання	Написати есе на одну із тем: «Профілактика та протидія булінгу в закладі освіти: створюємо сучасне освітнє середовище» «Сучасне освітнє середовище та його формування» «Інклюзивне освітнє середовище та його переваги»	Максимальна кількість балів – 20, які нараховуються за: - наявність всіх структурних елементів тез – до 3 балів; - чіткість, логічність викладу думок, грамотність – до 3 балів; - розкриття теми – до 10 балів; - дотримання вимог до оформлення – до 5 балів	20
Усього за підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

1. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація : навч. посіб. Київ : Академія, 2006. 256 с.
2. Волошенко М., Азаркіна О. Психологія професійного спілкування: навчальний посібник. Херсон: Олді-Плюс, 2021. 280 с.
3. Гарькавець С. О. Соціальні конфлікти : словник-довідник. Северодо- нецьк : Видво СНУ ім. В. Даля, 2020. 120 с.
4. Гарькавець С. О., Волченко Л. П. Конфлікти в освітньому середовищі: діагностика та практика вирішення : навчально-методичний посібник. Харків : Друкарня Мадрид, 2020. 91 с.
5. Гарькавець С. О., Волченко Л. П. Спілкування в педагогічному процесі : навчальний посібник. Житомир : ТОВ «Видавничий дім “Бук-Друк”», 2021, 100 с. <https://znayshov.com/FR/10587/469.pdf>
6. Зливков В.Л. Лукомська С.О. Психологія спілкування педагога: інтерактивний підхід: навчальний посібник. Київ, Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2018. 353 с.
7. Курова А.В. Психологія спілкування: навчально-методичний посібник. Одеса: Фенікс, 2020. 79 с.
8. Кухта М.І. Маляр Л.В. Основи педагогічного спілкування. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2021. 31 с.
9. Кухта М.І., Маляр Л.В. Основи педагогічного спілкування: методичні рекомендації до практичних занять і самостійної роботи. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2021. 31 с.
10. Волошенко М. Особливості спілкування в педагогічних закладах вищої освіти . Science and Education, 2018, Issue 11-12 . с.64-67 URL: https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2018/11_12_2018/10.pdf.
11. Drucker D. J., Fleischhauer K. Language pedagogy in a pandemic : The shift to online instruction at a German university during the COVID-19 crisis // Journal of Pedagogical Research. 2021. Vol. 5. Issue 1. P. 172–187.
12. Livingstone S. Critical reflections on the benefits of ICT in education // Oxford review of education. 2012. Vol. 38. Issue 1. P. 9–24.

Інформаційні ресурси

1. Інформаційний портал «Наука України: доступ до знань». URL: www.irbis-nbuv.gov.ua/Sci_Lib_UA
2. Електронна бібліотека України. URL: <http://lib.com.ua>
3. Електронна бібліотека України ElibUkr. URL: <http://www.elibukr.org/index.php/uk/>
4. Електронна бібліотека україномовної літератури ЧТИВО. URL: <http://chtyvo.org.ua>

5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL:
<http://nbuv.gov.ua/node/2456>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Здобувачі, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані у формі співбесіди під час планової консультації викладача впродовж двох тижнів після пропуску. Відпрацювання занять може здійснюватися й шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Здобувачі, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до сесії не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Одне з основних завдань навчального процесу та курсу – формування нульової толерантності до академічної недоброчесності. Відповідно до чинних правових норм, порушенням норм академічної доброчесності зокрема вважається: плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства; фабрикація - вигадання даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях; фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень; списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на періоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на платформі СЕЗН Moodle ЗНУ: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються в ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>; наукометрична база Scopus: <https://www.scopus.com>; наукометрична база Web of Science: <https://apps.webofknowledge.com>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

За наявності сертифікату (свідоцтва, програми тощо) про проходження онлайн-курсу, тренінгу, вебінару, курсу підвищення кваліфікації та ін. з тематики (однієї з тем, змістового модуля) навчальної дисципліни залежно від кількості прослуханих годин (здобутих кредитів) здобувачу може бути нараховано до 40 балів. Дотичність тематики, відповідність досягнутих результатів навчання та кількість додаткових балів визначається викладачем. Документи, що підтверджують участь здобувача у відповідних заходах, мають бути подані викладачу до початку сесії.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds571a>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ):
<http://sites.znu.edu.ua/confucius>